

ΝΙΚΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ

σε συνεργασία με τον

ΠΥΡΡΟ ΔΗΜΑ

ΠΥΡΡΟΣ

ΜΕ ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΜΟΥ ΟΝΟΜΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

B I N T E O

Pyrrhos Dimas training 10 years olds

<https://www.youtube.com/watch?v=AvpL2jwK2hE>

Στιγμές απο την προπόνηση του δεκάχρονου Πύρρου στο γυμναστήριο Studenti στα Τίρανα.

All Pyrrhos Dimas Olympic Medal Lifts | Top Moments

<https://www.youtube.com/watch?v=2ICfmC8z8ol&t=389s>

Αφιέρωμα στις κορυφαίες αθλητικές του στιγμές από το επίσημο κανάλι των Ολυμπιακών Αγώνων.

Pyrrhos Dimas relives his Olympic Weightlifting career

<https://www.youtube.com/watch?v=aK7EZqOnmVI&t=223s>

Συνέντευξη με αναδρομή και αφήγηση των κορυφαίων αθλητικών του στιγμών από το επίσημο κανάλι των Ολυμπιακών Αγώνων.

Athens 2004 Official Olympic Film - Part 2 | Olympic History

<https://www.youtube.com/watch?v=g4Ij5-yraoE>

Μετάδοση του παρασκηνίου και του αγώνα της Ολυμπιάδας της Αθήνας 2004 από το επίσημο κανάλι των Ολυμπιακών Αγώνων.

Pyrros Dimas Wins Weightlifting Gold At Third Consecutive Olympics - Sydney 2000 Olympics

<https://www.youtube.com/watch?v=xID7KmiNBaE>

Μετάδοση του αγώνα της Ολυμπιάδας του Σίδνεϊ 2000 από το επίσημο κανάλι των Ολυμπιακών Αγώνων.

1996 World 83 Weightlifting Champion, Pyrrros Dimas

<https://www.youtube.com/watch?v=MjI3t8HkCmk>

Στιγμιότυπα από τον αγώνα και την βράβευση στην Ολυμπιάδα της Ατλάντα 1996, από ανεπίσημο λογαριασμό.

Olympic Games Barcelona 1992-Pyrros Dimas Gold medal Weightlifting

<https://www.youtube.com/watch?v=4ZocpeEsK8o>

Στιγμιότυπα από τον αγώνα και την βράβευση στην Ολυμπιάδα της Βαρκελώνης 1992, από ανεπίσημο λογαριασμό.

Μ Ε Τ Α Λ Λ Ι Α Κ Α Ι Δ Ι Α Κ Ρ Ι Σ Ε Ι Σ

Παρακάτω ακολουθούν οι κορυφαίες αθλητικές επιτυχίες της δωδεκαετούς πορείας του Πύρρου στον πρωταθλητισμό.

Ο Λ Υ Μ Π Ι Α Κ Ο Ι Α Γ Ω Ν Ε Σ

1992 Βαρκελώνη: Χρυσό Μετάλλιο - 82.5kg

1996 Ατλάντα: Χρυσό Μετάλλιο - 83kg

2000 Σίδναι: Χρυσό Μετάλλιο - 85kg

2004 Αθήνα: Χάλκινο Μετάλλιο - 85kg

Π Α Γ Κ Ο Σ Μ Ι Α Π Ρ Ω Τ Α Θ Λ Η Μ Α Τ Α

1993 Μελβούρνη: Χρυσό Μετάλλιο - 83kg

1995 Γκουανγκζού: Χρυσό Μετάλλιο - 83kg

1998 Λάχτι: Χρυσό Μετάλλιο - 85kg

1999 Αθήνα: Αργυρό Μετάλλιο - 85kg

Π Α Ν Ε Υ Ρ Ω Π Α Ι Κ Α Π Ρ Ω Τ Α Θ Λ Η Μ Α Τ Α

1992 Σζεκζάρντ: Χάλκινο Μετάλλιο - 82.5kg

1993 Σόφια: Χάλκινο Μετάλλιο - 83kg

1995 Βαρσοβία: Χρυσό Μετάλλιο - 83kg

1998 Ριέσα: Αργυρό Μετάλλιο - 85kg

Μ Ε Σ Ο Γ Ε Ι Α Κ Ο Ι Α Γ Ω Ν Ε Σ

1993 Λανγκντόκ-Ρουσιγιόν: Χρυσό Μετάλλιο - 91 kg

ΤΟ ΤΣΙΓΑΡΟ

“Δεν υπάρχει, τελικά, κανένα τέλος...” αναφωνεί ο Πύρρος, καταπίνοντας την τελευταία γουλιά καφέ. Προτού συμπληρώσει τη μετέωρη φράση του, το πρόσωπό του φωτίζεται από ένα ασύμμετρο χαμόγελο χαρμολύπης. “...Μονάχα η συνέχεια. Ένας αθλητής δεν σταματά ποτέ να εξελίσσεται και να δίνει αγώνες γι’ εκείνα που πιστεύει και που αγαπά”.

Θα ήταν απλώς ένα όμορφο απόφθεγμα, μια χαριτωμένη φιλοσοφία της μετααθλητικής του πραγματικότητας. Ο Πύρρος, όμως, ενσαρκώνει πλήρως κάθε λέξη αυτής της φράσης με το τέταρτο μονοπάτι της ζωής του· το τελευταίο και το πιο βάνουσα ρεαλιστικό.

Στο πέρασμα της πρόσφατης δεκαπενταετίας, εξάλλου, ο πιο βραβευμένος αθλητής της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας κάθε άλλο παρά επαναπαύθηκε στις Ολυμπιακές του δάφνες. Δεν δίστασε να αφαιρέσει από το κεφάλι του τον κότινο του αρσιβαρίστα, φορώντας στην θέση του μια σειρά από πρωτόγνωρα καπέλα για να αντιμετωπίσει τις κρίσεις και προκλήσεις που εμφανίστηκαν μπροστά του. Δεν σταμάτησε λεπτό να αποδεικνύει πως οι πρωτιές, τα ρεκόρ, και οι αναμετρήσεις με τα βάρη δεν περιορίζονται μονάχα στις αρένες των μεγάλων αθλημάτων. Δεν έπαψε ποτέ να αποδεικνύει -συχνά εκπλήσσοντας και τον ίδιο του τον εαυτό- πως οι δυσκολότεροι και πιο σπουδαίοι αγώνες της ανθρώπινης ζωής δίνονται μακριά από τα βάρη των μεταλλίων και τους προβολείς των κατάμεστων σταδίων.

Η ζωή πέρα από τα βάρη, ωστόσο, είναι μια αρκετά απρόβλεπτη αρένα. Δεν ανταμείβει τον κόπο και την αφοσίωση με την ίδια αμεσότητα του αθλήματος της δικαιοσύνης. Οι πιο αξιοθαύμαστες προσπάθειες συχνά σκοντάφτουν απέναντι στην ματαιότητα και σε αδιαπέραστα εμπόδια. Τα πιο πολύτιμα μέταλλα καμιά φορά εμφανίζονται από τα πιο καθημερινά και απροσδόκητα σημεία. Ορισμένοι αγώνες συνεχίζονται ατέρμονα και κάποιες μάχες δεν κερδίζονται ποτέ.

Στις τελευταίες συναντήσεις μας, ο Πύρρος ταξίδεψε την μνήμη του στους αγώνες που κλήθηκε να δώσει μακριά από το γνώριμο σήκωμα της μπάρας. Μοιράστηκε μια σειρά από διαδοχικές μάχες, εσωτερικές και εξωτερικές, και ο τόνος της αφήγησής του άλλαξε αισθητά. Έγινε εξομολογητικός και συλλογιστικός, επικριτικός και αυτοκριτικός ενώ παρέμεινε αφοπλιστικά συναισθηματικός. Παράλληλα με την εξιστόρηση των βιωμαμάτων και των γεγονότων που συνθέτουν το τελευταίο σκέλος της ζωής του, δεν δίστασε να φανερώσει τις πιο ανθρώπινες και ευάλωτες πτυχές του εαυτού του.

Προτού ακόμα φτάσει η στιγμή για τους αγώνες του στην αθλητική διοίκηση και την πολιτική, πριν τις εντονότερες προσωπικές του συγκινήσεις και τις αβάσταχτες οικογενειακές τραγωδίες, η ιστορία του Πύρρου ύστερα από την απόσυρση του από τον πρωταθλητισμό ξεκινά με μια μάχη με τον ίδιο του τον εαυτό. Μια αναμέτρηση με μια

τυφλή εξάρτηση που έτυχε να αναπτύξει ταυτόχρονα με τις διαδοχικές και ιστορικές επιτυχίες του στην άρση βαρών. Δεν ήταν άλλη από την προσπάθεια του να κόψει το τσιγάρο.

Φαντάζει απίθανο, ασύλληπτο, πλήρως αντιφατικό με την ιστορική αθλητική πορεία του. Κι όμως, όσο βρισκόταν στο ζενίθ της Ολυμπιακής του καριέρας, ο πιο επιτυχημένος Έλληνας αρσιβαρίστας παρέμενε μανιώδης και εθισμένος καπνιστής. Παραδόξως, δεν ήταν ο μόνος.

Είναι εύκολο να θεωρήσει κανείς πως οι πρωταθλητές του κόσμου είναι πλήρως απαλλαγμένοι από κάθε ίχνος ελαττώματος και αδυναμίας. Αρκεί να ανατρέξει στις σελίδες της παγκόσμιας αθλητικής ιστορίας για να διαψευστεί και να εκπλαγεί από το πλήθος των υπεραθλητών που λύγισαν απέναντι στις υπέρμετρες πιέσεις του πρωταθλητισμού, αναζητώντας μια διέξοδο στην ασύμβατη και αυτοκαταστροφική συνήθεια του τσιγάρου. “Θα έλεγα πως περίπου 70 στους 100 αθλητές στο Ολυμπιακό χωριό καπνίζουν” εξομολογήθηκε με μια έκδηλη δόση υπερβολής ο Ιταλός αρσιβαρίστας Τζόρτζιο ντε Λούκα, κατά την διάρκεια της Ολυμπιάδας του Πεκίνου, προτού τραβήξει μια γερή ρουφηξιά από το τσιγάρο του μπροστά στους έκπληκτους δημοσιογράφους του πρακτορείου Reuters.

Από την Βρετανίδα αργυρή Ολυμπιονίκη Σίρλεϊ Στρονγκ, μέχρι τον Γάλλο αστέρα του ποδοσφαίρου, Ζινεντίν Ζιντάν, δεκάδες διακεκριμένοι αθλητές παραδέχτηκαν πως κατέληξαν εθισμένοι στη νικοτίνη. Μερικοί ισχυρίστηκαν πως στο κάπνισμα βρήκαν μια διαφυγή από τις απαιτήσεις της αθλητικής ζωής, άλλοι πως είχαν την ανάγκη για μια υπενθύμιση της ανθρωπίνης τους υπόστασης.

Οι περισσότεροι μετάνιωσαν δημόσια για την απερισκεψία τους, παλεύοντας για χρόνια ώστε να απαλλαγούν από την δίνη του εθισμού τους. Κάποιοι δεν τα κατάφεραν ποτέ. Τον Ιούνιο του 2014, ο θρύλος του αμερικανικού μπίτζμπολ, Τόνι Γκουίν, έφυγε από την ζωή ύστερα από μια σειρά επιπλοκών που σχετίζονταν με τον καρκίνο της παρωτίδας. Από το κρεβάτι του νοσοκομείου του, δεν σταματούσε να καταριέται τη στιγμή που ξεκίνησε να μασουλάει ασταμάτητα τα σακουλάκια του καπνού στο δεξί του μάγουλο.

Έπειτα από μια κορύφωση εξίσου ασταμάτητη και αστραπιαία με τις αθλητικές του επιτυχίες, η εμμονή του Πύρρου με την νικοτίνη έφτασε ευτυχώς στο τέλος της - και μάλιστα μόλις λίγους μήνες ύστερα από το πέσιμο της αυλαίας της πορείας του στον πρωταθλητισμό. Και παραδόξως, τόσο η πρώτη του επαφή με το τσιγάρο όσο και η απεξάρτησή του πηγάζουν από τον ίδιο γνώριμο πυρήνα: την εικόνα ενός παιδιού που παρακαλάει γονυπετής τον καπνιστή γονιό του να εγκαταλείψει την μανιακή του συνήθεια.

Με τον πατέρα μου τσακώθηκα αμέτρητες φορές για το τσιγάρο. Για την μυρωδιά του.

1. Sophie Hardach, Beijing smog? I'm off for a smoke, Reuters, August 6 2008, <https://www.reuters.com/article/us-olympics-weightlifting-smoking-idUKSYD29104320080806>.

Ήμουν ακόμα δεκαπέντε χρονών παιδί όταν ένας τέτοιος τσακωμός οδήγησε στην πρώτη μου τζούρα, στο διαμέρισμα μας στα Τίρανα.

Μέναμε, που λες, οι τέσσερείς μας σε μια στενή και στριμωγμένη γκαρσονιέρα αποτελούμενη μονάχα από ένα μπάνιο, ένα μικρό υπνοδωμάτιο, και μια ενιαία σαλοκουζίνα. Στον καναπέ της κοιμόμασταν εγώ παρέα με τον αδερφό μου, κι απέναντι μας τα βράδια καθόταν για ώρες ο πατέρας μου σε μια παλιά πολυθρόνα για να ξαποστάσει, καπνίζοντας ασταμάτητα το ένα τσιγάρο μετά το άλλο.

Μια νύχτα λοιπόν, από την ανυπόφορη μυρωδιά που είχε ποτίσει το σαλόνι μας, του ζήτησα απεγνωσμένα να σταματήσει την κακή του συνήθεια.

“Ρε συ μπαμπά, δεν αντέχεται άλλο αυτή η βρώμα...” τον είχα ικετεύσει. “Πως νομίζεις δηλαδή πως θα καταφέρουμε να κοιμηθούμε με τον Οδυσσέα με τέτοια μπόχα;”

“Έλα μωρέ!” απάντησε ο πατέρας μου, και συνέχισε ακάθεκτος να ρουφάει το τσιγάρο του. “Τόσα χρόνια καπνίζω, απόψε σας ενόχλησε;”

“Σε παρακαλώ μπαμπά, τουλάχιστον βγες έξω στο μπαλκόνι!” συνέχιζα να τον παρακαλάω. “Εξάλλου πέρασε ο χειμώνας και δεν κάνει πλέον τόσο κρύο”.

Ωστόσο, ο πατέρας μου παρέμεινε ανενόχλητος, θρονιασμένος στην πολυθρόνα του, κι εξακολουθούσε να φουμάρει με πείσμα τα τσιγάρα του. Έτσι και εγώ, έπειτα από χίλια παρακάλια, αποφάσισα ν’αλλάξω την τακτική μου.

“Εντάξει λοιπόν” του είπα, κοιτώντας τον κατάματα με απόλυτη σοβαρότητα. “Αφού δεν λες με τίποτα να το σταματήσεις, τότε δώσε μου κι εμένα ένα τσιγάρο να καπνίσω”.

Σε εκείνο το σημείο είδα τον πατέρα μου που ζορίστηκε, κι ανταπέδωσε το βλέμμα μου χαμένος μέσα στην ενοχή του. Μα ήταν τόσο ασυμβίβαστος ο εγωισμός του και τόσο μεγάλος ο εθισμός του στο κάπνισμα, που δεν κατάφερε να αποκρούσει το θρασύ μου αίτημα.

“Άντε, πάρε ένα...” μου απάντησε διστακτικά και έσπρωξε προς το μέρος μου το πακέτο του. “Μονάχα για να δοκιμάσεις.”

Θυμάμαι που καθώς άναβα το τσιγάρο και το έβαλα στο στόμα μου, ένιωσα σαν να ήμουν πραγματικά μεγάλος μάγκας. Με το που τράβηξα, βέβαια, με τα χείλη μου την πρώτη ρουφηξιά, επιτόπου πνίγηκα από την απαίσια γεύση του καπνού.

Μερικούς μήνες αργότερα, στην καρδιά του επόμενου χειμώνα, είχαμε βρεθεί στην Τουρκία με την Εθνική Ομάδα Άρσης Βαρών της Αλβανίας για κάποιο διεθνές πρωτάθλημα. Μια παγερή βραδιά μαζευτήκαμε με τους υπόλοιπους συναθλητές σε ένα μικρό δωματάκι του ξενοδοχείου και περνούσαμε την ώρα μας με διάφορα καλαμπούρια. Κάποια στιγμή, λοιπόν, ο Σαμπάνης βγήκε στο μπαλκόνι για να ανάψει το τσιγάρο του. Έκανε όμως τέτοιο ψοφόκρυο εκείνη την νύχτα που δεν άντεξε ο άνθρωπος, κι ύστερα από λίγα δευτερόλεπτα, επέστρεψε τουρτουρίζοντας στο δωμάτιο δίχως να έχει καπνίσει ούτε το μισό του τσιγάρο.

“Έλα ρε συ Λεωνίδα” είχα καυχηθεί με έναν τόνο ψωροπερηφάνιας καθώς τον είδα να επιστρέφει ηττημένος από το κρύο. “Δώσε μου και μένα ένα για να δεις πως το καπνίζουν”. Και βλακωδώς, βγήκα έξω στην παγωνιά φορώντας μονάχα την φανέλα μου για να το καπνίσω.

Ασυνείδητα κολλάει ο άνθρωπος στις πιο καταστροφικές συνήθειες. Ασυναίσθητα κόλλησα και εγώ με την αρρώστια του καπνίσματος. Ξεκίνησα από πείσμα και χαζομάρα, συνέχισα από ψευτομαγκιά, και στο τέλος λύγισα και εθίστηκα από το αβάσταχτο άγχος που βιώσα με την άφιξή μου στην Ελλάδα. Εκείνες τις δύσκολες ημέρες του '91, από την αγωνία και την αβεβαιότητα για την τύχη της οικογένειάς μου, ξεκίνησα να ανάβω μανι-δώς τα τσιγάρα στο διαμέρισμα της Νέας Σμύρνης. Ούτε που αντιλήφθηκα πώς κατέληξα μέσα σε λίγες εβδομάδες να καπνίζω ένα ολόκληρο πακέτο την ημέρα.

Στο μεταξύ, την εποχή εκείνη, ολόκληρη η Ελλάδα ζούσε πλέον αγκαλιά με το τσιγάρο. Ακόμα και στα γυμναστήρια της Αθήνας, ο τρόπος σκέψης ήταν εντελώς διαφορετικός από την σκληρή αθλητική πειθαρχία που είχαμε συνηθίσει στην Αλβανία. Κάθε φορά που ολοκληρώναμε κάποιο σετ ασκήσεων στις προπονήσεις, στο καπάκι ακολουθούσε ένα σύντομο δεκάλεπτο διάλειμμα για να πιούμε έναν γρήγορο φραπέ, να καπνίσουμε δύο-τρια κοφτά τσιγάρα, ίσως και να προλάβουμε μια βιαστική παρτίδα τάβλι. Ούτε που καταλάβαινες πόσο γρήγορα εξαφανίζονταν από μπροστά μας τα πακέτα. Κι ούτε που συνειδητοποίησα πόσο αστραπιαία υιοθέτησα το τσιγάρο σαν το καταστροφικό μου κομπόλι.

Παρότι έζησα μια δύσκολη προπονητική ζωή και στερήθηκα αμέτρητα πράγματα στο όνομα του αθλήματος μου, το τσιγάρο δεν κατάφερα ποτέ μου να το κόψω για την άρση βαρών. Αντιθέτως, έκανα το μεγάλο λάθος να μπλέξω τις δύο ασχολίες σε μια παράδοξη σχέση αλληλεξάρτησης. Υπήρχαν ορισμένες περιόδους πριν από τα μεγάλα πρωταθλήματα όταν, από την πίεση των αγώνων, έφτανα να καπνίζω μέχρι και τέσσερα πακέτα την ημέρα. Είχα στα χείλη μου αναμμένο ένα τσιγάρο, και προτού προλάβω καν να το τελειώσω, τα χέρια μου ασυναίσθητα άναβαν το επόμενο. Τα βράδια των μαραθώνιων προετοιμασιών, ύστερα από τις προπονήσεις, ξάπλωνα δίπλα σ' ένα τασάκι που βρισκόταν τοποθετημένο στην άκρη του κομοδίνου μου και ξεχειλίζε από τα τσιγάρα. Κοιμόμουν πλέον με την τσιγαρίλα - τη μυρωδιά που κάποτε μισούσα.

Μερικούς μήνες έπειτα από την Ολυμπιάδα της Αθήνας, με κάλεσε ένα πρωινό ο Νίκος Αλεξιάδης, ο ιδιοκτήτης του ξενοδοχείου στο Λαγονήσι που μας είχε φιλοξενήσει καθ'όλη την διάρκεια της τελευταίας προετοιμασίας πριν τους αγώνες του 2004. Εκείνο το τηλεφώνημα ήταν από τις πιο ντροπιαστικές συνομιλίες της ζωής μου. "Να ξέρεις Πύρρο, έχω αφήσει τα παράθυρα του δωματίου σου ανοιχτά για έξι ολόκληρους μήνες, και έχω βάψει τους τοίχους τρεις φορές" μου είχε εξομολογηθεί απελπισμένος. "Δεν γίνεται να έχω αλλάξει φίλτρα στα κλιματιστικά και να καθαρίζω κάθε μέρα κάθε γωνιά του δωματίου. Έχω δοκιμάσει κυριολεκτικά τα πάντα, και ακόμα βρωμάει από μια αφόρητη τσιγαρίλα παντού!".

Είχα καταντήσει ένας μανιακός καπνιστής, ήμουν πλήρως εθισμένος. Μπορεί να είχα κερδίσει τέσσερα Ολυμπιακά μετάλλια, αλλά μέσα μου παρέμενα ένας άρρωστος άνθρωπος.

Το 2005, αφού είχα αποσυρθεί από την αθλητική ζωή κι ενώ εξακολουθούσα να καπνίζω με τον ίδιο αχαλίνωτο ρυθμό, δεν άργησα να νιώσω τις πρώτες αναπόφευκτες συνέπειες του εθισμού μου. Καθώς ξεκίνησα να παίζω ποδόσφαιρο με τον Βίκτωρα και

μερικούς μπαμπάδες παρέα με τα παιδιά τους, για πρώτη φορά άρχισα να χάνω τις ανάσες μου και να αισθάνομαι μια αφόρητη κούραση στο σώμα μου. Τα πρωινά, με το που σηκώνομαι από το κρεβάτι, έτρεχα κατευθείαν στο μπάνιο και έφτυνα απανωτά στον νιπτήρα μια σειρά από κατάμαυρες ροχάλες. Ένιωθα σαν να ήμουν ένας ταλαιπωρημένος ογδοντάρης παππούς. Είχε αρχίσει η πίσσα και η νικοτίνη να ποτίζει για τα καλά τους πνεύμονές μου. Συνειδητοποιούσα πλέον πως κανένας δεν είναι άτρωτος στην άρρωστη συνήθεια του τσιγάρου.

Την πρώτη μεγάλη παρέμβαση την επιχείρησε ο αδερφός μου, ο οποίος πάσχιζε με τα παρακάλια του να με πείσει να πάρω την απόφαση και να το κόψω. Βέβαια, είναι τέτοια η επίμονη φύση του εθισμένου καπνιστή, που όσο άκουγα τον Οδυσσέα να με ικετεύει άλλο τόσο συνέχιζα να καπνίζω μανιωδώς. Τα πράγματα, ωστόσο, άλλαξαν ριζικά όταν βλέποντας την κατάντια μου άρχισαν να παρεμβαίνουν τα ίδια μου τα παιδιά.

“Μπαμπά, αναρρωτιέμαι αν σκέφτεσαι ποτέ σου τι θα κάνουμε εμείς;” ξεκίνησε να μου θυμίζει αυστηρά ο Βίκτωρας όποτε με πετύχαινε να καπνίζω στο σαλόνι μας.

“Τι εννοείς αγάπη μου;” τον ρωτούσα εγώ, τάχα μου με απορία.

“Εννοώ τι θα κάνουμε εμείς όταν, από το κάπνισμα, πάθεις κάτι εσύ και μας φύγεις!” απαντούσε εκείνος λακωνικά, αφήνοντας με παγωτό.

Η Ελένη και η Μαρία, από την άλλη, δεν σταματούσαν λεπτό να γκρινιάζουν για την ενοχλητική δυσωδία του τσιγάρου. “Φύγε μακριά μας μπαμπά, βρωμάς ολόκληρος!” παραπονιόντουσαν συγχρονισμένα, με μια γκριμάτσα αηδίας στο πρόσωπό τους, όποτε τις πλησίαζα για να τις αγκαλιάσω.

Ήταν σκληρός και συντονισμένος ο πόλεμος που εξαπέλυσαν τα παιδιά μου απέναντι στο κάπνισμά μου και τα ευχαριστώ με όλη μου την καρδιά γι’ αυτό. Σε αντίθεση με την μάχη που έδωσα με τον πατέρα μου κι έχασα παταγωδώς, εκείνα κατάφεραν να πετύχουν τον σκοπό τους. Τον Μάρτιο του 2005, ύστερα από ατέλειωτες σκέψεις κι αμέτρητες αναμετρήσεις με την εξάρτηση, συγκάλεσα επίσημο οικογενειακό συμβούλιο για να ανακοινώσω ενώπιον όλων την απόφαση μου.

“Κοιτάξτε να δείτε παιδιά...” ξεστόμισα καθώς με κοιτούσαν όλοι απορημένοι. “Τελειώνετε το σχολείο σας στις 11 του Ιουνίου, και πέντε μέρες αργότερα θα αναχωρήσουμε για το Λιτόχωρο. Σας υπόσχομαι, λοιπόν, πως από την ημέρα που θα ξεκινήσουμε τις διακοπές μας, δεν πρόκειται ποτέ μου να ξαναβάλω τσιγάρο στο στόμα μου”.

Στην αρχή, τα παιδιά μου ξεπλάγησαν από την ανακοίνωσή μου και μου έριξαν ένα βλέμμα δυσπιστίας. “Αλήθεια σας λέω παιδιά, σας δίνω κυριολεκτικά τον λόγο μου!” προσπάθησα μάταια να τα πείσω. “Το έχω δουλέψει πολύ μέσα μου, και νιώθω έτοιμος να το κόψω”.

Χάρη στην βοήθεια τους, ένιωθα πράγματι πανέτοιμος να απαλλαγώ από το τσιγάρο. Δεν άργησα, βέβαια, να συνειδητοποιήσω πως η απεξάρτηση δεν είναι καθόλου εύκολη διαδικασία. Η περίοδος χάριτος πέρασε αστραπιαία και προτού το καταλάβω έφτασε το κομβικό βράδυ πριν την αναχώρησή μας για τις καλοκαιρινές διακοπές. Μαζί με την Αναστασία, φορτώσαμε το επταθέσιο τζιπάκι μας με αμέτρητες βαλίτσες, καθάρισαμε κάθε γωνιά του σπιτιού μας, πλύναμε καλά το αμάξι μας, και καληνυχτήσαμε τα παιδιά μας

που έπεφταν για ύπνο. Και αφού είχε πια βραδιάσει και τακτοποιήσαμε και την τελευταία λεπτομέρεια πριν την αναχώρηση, τράβηξα μόνος μου και απομονώθηκα για την τελική μου αναμέτρηση με το τσιγάρο.

Εκείνο το βράδυ κάθισα μέχρι τα χαράματα κι εξαφάνισα - δεν αστειεύομαι - έξι ολόκληρα πακέτα. Πρέπει να άναψα πάνω από εκατό τσιγάρα και τα κάπνισα απανωτά, με τον πιο άσκοπο κι ανεξέλεγκτο ρυθμό, μέχρι να φτάσω πλέον να σιχαθώ τον εαυτό μου. Καθώς έφτανα προς το τέλος του έκτου πακέτου, αισθανόμουν την νικοτίνη να ξεχειλίζει κυριολεκτικά από το σώμα μου, να βγαίνει μέσα από τα μάτια μου, να ζέχνουν ακόμη και τα τα μαλλιά μου. Αφού κάπνισα και το τελευταίο τσιγάρο, έτρεξα απεγνωσμένος στο μπάνιο για να πλυθώ και να διώξω από πάνω μου την βρώμα. Με το που μπήκα στην ντουζιέρα, από την αηδία μου ξεκίνησα να τρίβω μανιωδώς το σώμα μου μέχρι να φύγει από πάνω μου και το τελευταίο ίχνος καπνού.

Δηλητήριο σκέτο είναι το τσιγάρο. Τίποτα άλλο. Εκείνο το βράδυ, επιτέλους, το είχα πλέον καταλάβει με πάση βεβαιότητα.

Το επόμενο πρωί ξύπνησα μουτρωμένος, εξαντλημένος από την υπερβολή της προηγούμενης νύχτας, κι έβαλα μπρος τον αυτόματο πιλότο για να αναχωρήσω με την οικογένεια για το Λιτόχωρο. Οι πρώτες τέσσερις ημέρες που ακολούθησαν ήταν από τις πιο βασανιστικές κι αφόρητες σε ολόκληρη την ζωή μου. Υπέφερα τρομερά από την στέρηση της νικοτίνης. Για να τα βγάλω πέρα, ζούσα συνεχώς σ' ένα καθεστώς μηχανικής ρουτίνας. Ξυπνούσα μετά βίας τα πρωινά, βάδιζα μέχρι το ψυγείο για να τσιμπήσω μερικές μπουκιές φαγητό κι ύστερα επέστρεφα και πάλι τσαντισμένος στο κρεβάτι μέχρι να πέσει το βράδυ. Άλλη σκέψη δεν χωρούσε στο μυαλό μου· μονάχα το κάπνισμα.

Όταν ξημέρωσε η πέμπτη ημέρα, κατάφερα να σηκωθώ με το ζόρι από το δωμάτιό μου και καθήσα στο πρωινό τραπέζι, παρέα με την υπόλοιπη οικογένεια. "Κάντε μου έναν καφέ σας παρακαλώ" τους παρακάλεσα με την βραχνή φωνή μου. "Ελληνικό σκέτο διπλό".

Εκείνο το όμορφο πρωινό στο χωριό, καθώς έπινα την πρώτη γουλιά του καφέ μου και κοιτούσα τα περήφανα χαμόγελα της γυναίκας μου και των παιδιών μου, για πρώτη φορά δεν πήγε το μυαλό μου στο τσιγάρο.

Για έναν ολόκληρο χρόνο, κατάφερα να τηρήσω την υπόσχεσή μου και να ξεφύγω εντελώς από την εξάρτηση. Μέχρι που έφτασε ένα βράδυ του 2006, όταν βρισκόμουν στο σαλόνι μου για να παρακολουθήσω ένα ματσάκι Champions League παρέα με ένα ποτήρι ουίσκι, που ξαναήρθα αντιμέτωπος με τον μεγάλο πειρασμό. Βλέπεις, αφού πρώτα κοίμιζε τα παιδιά μας, η Αναστασία τύχαινε καμιά φορά να κάθεται δίπλα στο τζάκι για να καπνίσει μονάχα ένα τσιγάρο. Είχε μια τρομερή αυτοσυγκράτηση αυτή η γυναίκα. Δεν χρειαζόταν άλλο· ένα περιστασιακό τσιγάρο της αρκούσε. Να φανταστείς έλεγχε τόσο αυτή της την συνήθειά, που τα παιδιά μας ούτε καν γνώριζαν πως η μητέρα τους κάπνιζε.

Εκείνο το βράδυ, λοιπόν, καθώς έπινα το ουίσκι μου, έρχεται ξαφνικά η μυρωδιά του τσιγάρου της Αναστασίας και τυλίγει τα ρουθούνια μου. Το άρωμα του κυριολεκτικά με συνεπήρε, λες και μύρισα το πιο εκλεκτό πούρο της Αβάνας. Αμέσως, καρφώθηκε στο νου μου η παλιά μου εμμονή.

“Πω πω, μακάρι να είχα τώρα ένα τσιγάρο! Ένα μόνο τσιγάρο, τίποτε άλλο!”.

Ευτυχώς, δεν άργησε να ακολουθήσει αμέσως η δεύτερη και πιο σοφή μου σκέψη.

“Ας’ το καλύτερα βρε βλάκα. Αφού ξέρεις πως αν ξεκινήσεις με ένα, θα πας κατευθείαν στα πέντε πακέτα!”

Ευτυχώς κατάφερα να αντισταθώ στον πειρασμό, και εκείνο το βράδυ έβαλα στο μυαλό μου και την τελευταία τελεία. Έκτοτε δεν ένιωσα ποτέ μου την ανάγκη να ξανακαπνίσω. Έχω αναρρώσει πλήρως από την εξάρτηση, νιώθω περδίκι, και δεν έχω πια κανένα πρόβλημα ακόμα κι όταν καπνίζουν γύρω μου. Μονάχα ένα πράγμα δεν σταμάτησε ποτέ να με ενοχλεί, και αυτό είναι η δυσωδία που αντιμετωπίζω όποτε πηγαίνω σε κάποιο μαγαζί που επιτρέπει το κάπνισμα. Φεύγοντας, τα ρούχα μου βρωμάνε τόσο πολύ που θέλω να τα σκίσω.

Καμιά φορά θυμώνω αφάνταστα με τον εαυτό μου που έμπλεξα με αυτή την σιχαμένη συνήθεια. Έχω κάνει πολλά λάθη στην ζωή μου, αλλά το τσιγάρο είναι σίγουρα η μεγαλύτερή μου χαζομάρα. Όσοι το κόβουν, καταλαβαίνουν πόσο ασύγκριτα καλύτερη είναι η ποιότητα ζωής που ανοίγεται μπροστά σου. Και τελικά είναι κάπως παράδοξος ο τρόπος που τα φέρνει η ζωή. Έπρεπε να αποσυρθώ από τον αθλητισμό για να έρθουν στην ζωή μου οι κατάλληλοι παράγοντες και να με διευκολύνουν να το κόψω. Η πίεση του πρωταθλητισμού με έσπρωξε στον εθισμό, η πίεση της οικογένειάς μου με οδήγησε στην απεξάρτηση.

Αν τελικά έμαθα κάτι μέσα από τον εθισμό μου στην νικοτίνη, είναι πως δεν καπνίζεις ποτέ εσύ το τσιγάρο. Εκείνο σε καπνίζει, και σε σκοτώνει με τον πιο ύπουλο τρόπο. Γι’ αυτό και δεν περνάει μέρα που δεν σκέφτομαι με ευγνωμοσύνη την τεράστια χάρη που μου έκαναν τα παιδιά μου. Αν δεν ήταν εκείνα, ποιος ξέρει αν θα κατάφερνα να σωθώ από την μεγάλη μου αρρώστια.

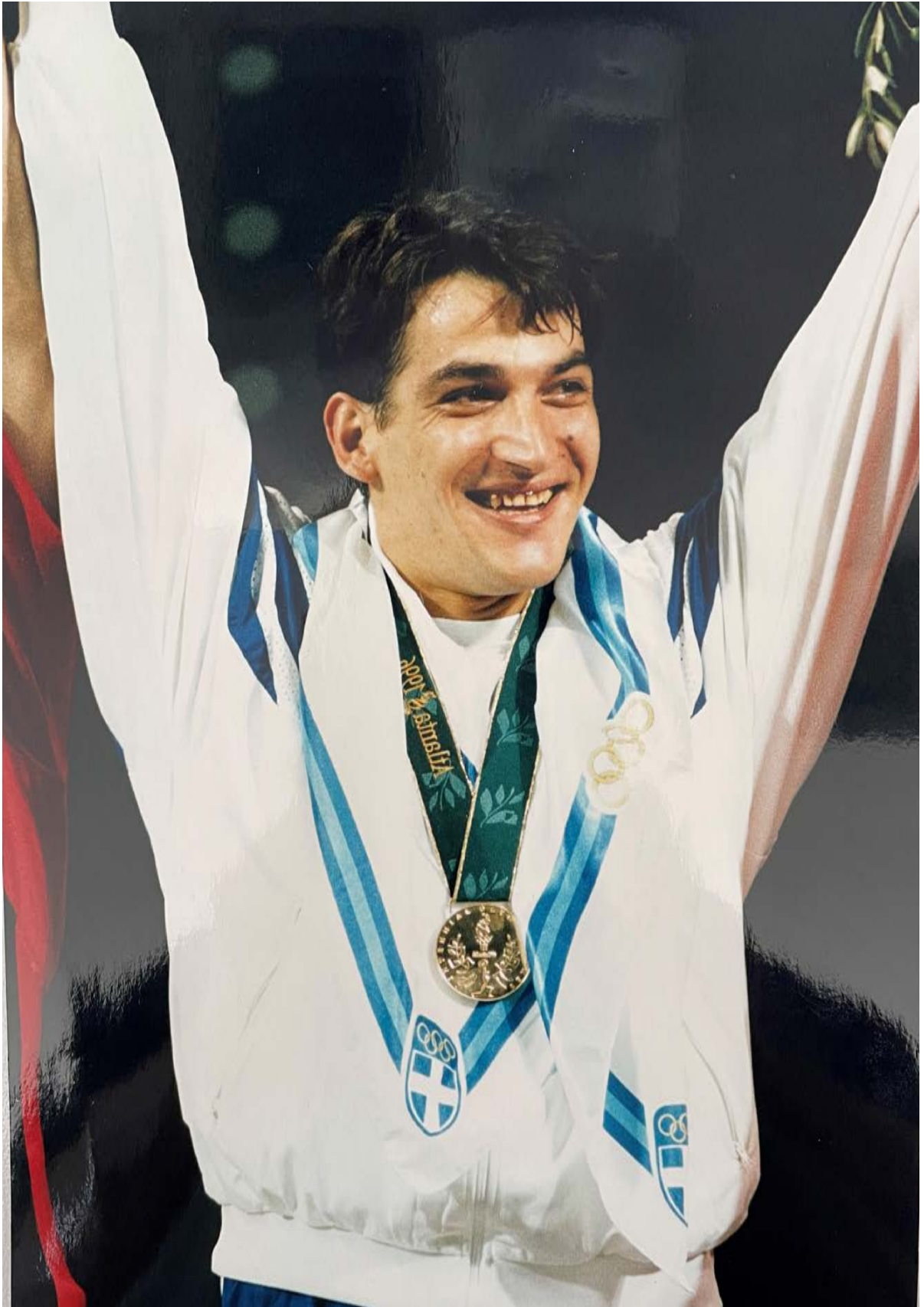
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ολυμπιακοί αγώνες του 1992, Βαρκελώνη

Ολυμπιακοί αγώνες του 1996, Ατλάντα

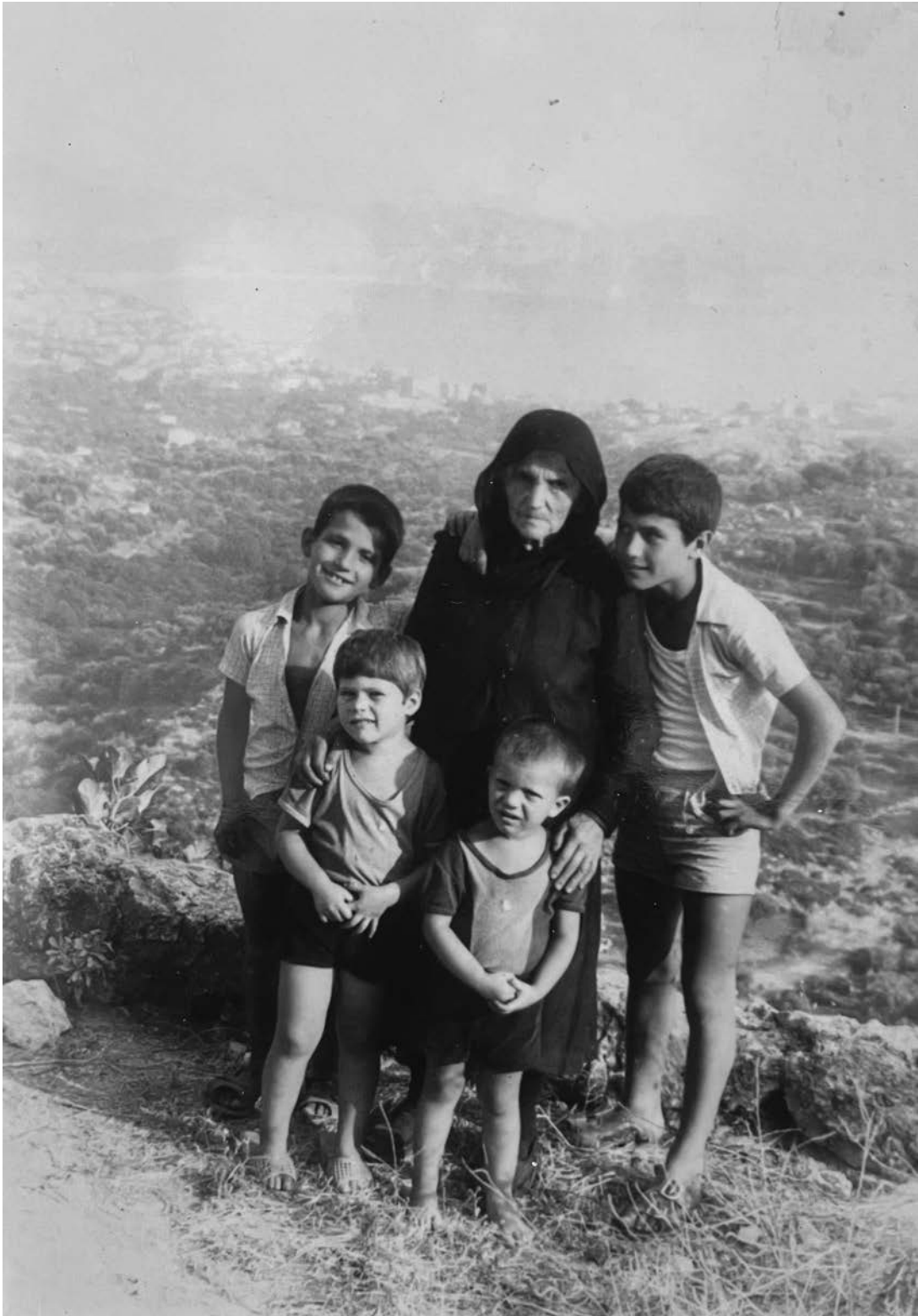
Ολυμπιακοί αγώνες του 1996, Ατλάντα

Ολυμπιακοί αγώνες του 2004, Αθήνα

Στη βάφτιση του μικρότερου γιου του Νικόλα, το 2010.

Ο Πύρρος και ο Οδυσσέας με τη γιαγιά Ελένη στη Χειμάρρα.